

Örökerdő-gazdálkodás és államtitkári látogatás az Erdészeti Információs Központban

Dr. Nagy János helyettes államtitkár és **dr. Tornyos-László Petra** főosztályvezető tisztelte meg az Erdők a Közjőért és a Közönségkapcsolatok Szakosztály együttes rendezvényét szeptember 18-án. A helyettes államtitkár és a főosztályvezető asszony tájékoztatást adott az Agrárminisztérium erdészetet érintő szervezeti és személyi változásairól, a tervezett intézkedésekről.

A szakosztályrendezvény az tisztségviselők megválasztásával kezdődött. A taglétszám ellenőrzése mindkét szakosztály esetében azt mutatta, hogy a csökkentett jelenléti létszámkövetelmény teljesült. (Erdők a Közjőért Szakosztály 34 fő, illetve a Közönségkapcsolatok Szakosztály 21 fő.)

Mindkét szakosztály megválasztotta a választási bizottságot: az Erdők a Közjőért Szakosztály választási bizottságának elnöke **dr. Ádámfi Tamás**, tagjai **Madas Katalin** és **Horváthné Sándor Erzsébet**; a Közönségkapcsolatok Szakosztály választási bizottságának elnöke **Greguss László Géza**, tagjai **Kiss-Prumik Ágnes** és **Möcsényi Miklós** lett.

Ezt követően a két szakosztály elnöke és titkára – **Dobó István** és **Miklós Tamás**, valamint **Zétényi Zoltán** és **Kovácsévics Pál** lemondtak tisztségükről. Elkezdődött a jelölési folyamat, majd lezajlottak a választások.

A választás eredményeként az Erdők a Közjőért Szakosztály elnöke ismét **Dobó István**, titkára pedig **Miklós Tamás** lett. A Közönségkapcsolatok Szakosztály elnökének ismét **Zétényi Zoltán**, titkárának **Kovácsévics Pált** választották meg.

A két szakosztály közös rendezvényének első részében meghallgattuk **dr. Csépanyi Péter** főmérnök (Pilisi Parkerdő Zrt.) az „Örökerdő-gazdálkodás” című előadását.

Szakirodalmi és jogszabályi összefoglalót követően a nevezéktanról is beszélt az előadó, majd a részletekbe tekintve az örökerdő-gazdálkodás bevezetésének jelenlegi lehetőségeit vázolta föl. A tapasztalatokról szólva megjegyezte, hogy csereszekben, bükkösökben valamint a jégtörések kapcsán rendelkeznek ilyen irányú ismeretekkel. Ezeket túl ökonómiai elemzéseket is végeztek.

Hangsúlyozta, hogy a téma rendkívül időszerű. Elmondta, hogy az elmúlt másfél évszázadban többször fölvetődött ez a gondolat más-más megközelítésben, hogy a vágásos erdőműveléstől eltérő megoldásokat valósítsanak meg a gyakorlat-

ban. A 19. század végén indult ez a folyamat a svájci, francia és osztrák, majd a 20. század elején az északnémet erdőgazdálkodóknál, szakítva a korábbi vágásos erdőműveléssel. A 20. század második felében nyugat-európában bekövetkezett hatalmas erdőkárok után indult egy újabb felívelés e téren.

A szakember a hazai helyzetet azzal jellemezte, hogy óriási bizonytalanság uralkodott ebben a tekintetben. A paraszti szálaláson kívül nem volt tapasztalat a gazdálkodók birtokában. A városiasodás, az iparosodás vezetett az erdők nagy területű kirablásához, s ennek korlátok közé szorítására jelentett megoldást a térszakozáson alapuló vágásos erdőgazdálkodás bevezetése.

A 19. században Franciaországban indult a rendszeres és tudatos szálalás. Majd a poroszországi erdőben **Möller örökerdő-gazdálkodása** jelent fordulópontot. Mindezeknek a korszerű nyugat-európai irányzatoknak a lenyomatai fellelhetők a hazai szakirodalomban is, de a gyakorlati megvalósításra nem került sor.

Az 1996-os erdőtörvény adott lehetőséget a szálalásra, majd a 2005-től üzemmódként is szerepelhetett. 2009-től nyílt meg a lehetőség a széles körű alkalmazásra.

Továbbra is nagyon kaotikus azonban a nevezéktana: szálalóvágás, örökerdő, folyamatos erdőborítás. Európában az volt megfigyelhető, hogy az örökerdő fogalma kezdett kiterjedni, és magába foglalta a szálaló erdőt is. A jelenleg használatban lévő tankönyvek nem alkalmasak arra, hogy tisztázzák a fogalmakat. Súlyosbítva a természetszerű és természetközeli fogalmakkal. Hasonlóan nagy zavart okozott az utóbbi időben az átmeneti üzemmód is, amely egy felkészítő időszak lehet az örökerdő-üzemmódra.

A szakember leszögezte, hogy műszaki vezetői irányítási rendszerben nem megvalósítható az örökerdő-gazdálkodás, mert mindenki a saját érdekei mentén ágazati szemlélettel gondolkodik.

Elengedhetetlen a közelítő nyomrendszer kialakítása és a javafák kiválasztása. A közelítő nyomrendszer kulcsszerepet játszik abban, hogy ezek az erdők sokkal természetesebbek, mint a vágásos erdők. Tisztában kell lenni a vadhatással is. Fontos, hogy az állomány szerkezeti változatossága ökológiai és ökonómiai stabilitást eredményez.

Megemlítette a bevezetés korlátait is: a klimatikus és a termőhelyi viszonyok, a faállomány túl idős kora, a feltártság, a vadsűrűség. A humán feltételek közül gondot okoz, ha nem megfelelő a továbbképzés és a szervezeti felépítés.

Csépanyi Péter főmérnök

Befejezésként megállapította, hogy fontos a helyes gyakorlat kialakítása, folytatni kell a kutatásokat, a jogalkotás oldaláról pedig hasznos volna, ha az előírásokat a lehetőségek bővítése váltaná föl.

A nevezéktanról pedig javasolta, hogy az örökerdő átfogó fogalom legyen, ami magában foglalja a természetközeli erdőgazdálkodást és a szálaló erdőt is.

A főmérnök szakmai előadása után nagyon fontos témával indította a bemutatkozó előadását dr. Nagy János helyettes államtitkár: elmondta, hogy az Agrárminisztérium egyik kiemelt feladata, hogy a négyéves kormányzati ciklus alatt rendezzék az osztatlan közös tulajdonból eredő legfontosabb problémákat, a folyamatban lévő ügyeket pedig jelentősen gyorsítsák föl.

A földtulajdon terén ebben az ügyben érdemi lépéseket kell tennie a tárcának. Az államtitkár elmondta, hogy a munkát elkezdték, a szükséges jogalkotás előkészítése folyamatban van, a Földügyekért Felelős Államtitkárságnak ez az első kiemelt feladata a 2018–2022-es ciklusban.

Kifejtette, hogy az államtitkárság szakmai feladatainak eredményes végrehajtásához, és főleg az osztatlan közös földtulajdon felszámolásának gyorsításához egy profiltiszta szakterületi szervezetet kell felépíteni, amelyben egyértelműek lesznek a feladat- és hatáskörök.

Ennek megfelelően egy új osztályt hoztak létre az osztatlan közös tulajdonú földek ügyeinek felügyeletére. Megjegyezte, hogy 1 millió 600 ezer ingatlant érint az osztatlan közös tulajdon Magyarországon, ami 2 millió 440 ezer hektár földterületet, és 4 millió 600 ezer tulajdonost jelent.

Ismertette, hogy új főosztályok jöttek létre az államtitkárságon, és a főosztályok élén is változások történtek.

Létrejött egy profiltiszta erdőgazdálkodási főosztály, amelynek a vezetője dr. Tornyos-László Petra főosztályvezető asszony. Megmarad az Erdészeti Igazgatási Osztály, az Állami Erdőgazdálkodási Osztály. Ez utóbbi fő feladata a 22 állami erdőgazdaság szakmai felügyelete. Odafigyelünk, és szigorúan fogjuk venni az erdőgazdaságok tulajdonosi felügyeletét, irányítását – hangsúlyozta az államtitkár. – A kormánynak is ki-

ek feltételeit megteremti. Ugyanakkor folyamatos a „küzdélem” a természetvédelmi korlátozásokkal, egyensúlyozni kell a lakossági tűzifa árával, a szociális tűzifajuttatással.

Létrejött egy Magánerdő-gazdálkodási Osztály is – közölte Nagy János. – Ezt is prioritásnak tekintik, ennek megfelelően a magánerdő-gazdálkodók gondjait is meg akarják oldani jogszabályi szinten.

Hangsúlyozta, hogy a ciklus első felében a jogalkotás lesz a minisztériumi feladatok zömét adó munka. Ehhez már meg is kezdték a partnerektől a javaslatokat, ötleteket összegyűjteni. Köztük olyanokat is, amelyeket a korábbi ciklusban a kétharmad hiányában nem tudtak megalkotni. (Megjegyezte, hogy

kinevezése óta szinte naponta kap megalapozott, kidolgozott jogszabály-változtatási javaslatokat.) Most ezeket is egy ún. salátatörvényben szeretnék megalkotni. Kiemelt feladat lesz az alacsonyabb szintű jogszabályok harmonizálása. Hangsúlyozta, hogy valamennyi partnerükkel együttműködve szeretnének dolgozni. Ennek megfelelően dr. Bitay Márton államtitkár egy erdészeti tanácsadó testület fölállítását határozta el, amely már működik. Arra törekednek, hogy a jogszabályok módosítását minél nagyobb konszenzussal hozzák meg.

Utalt arra, hogy indul az új EU-s ciklus tervezési folyamata. Ez azért is fontos, mert már ismét a tárcához tartoznak a vidékfejlesztési források. Ezen források felosztásának tervezésében, a forrásfelhasználás jogi kereteinek kialakításában is részt kell majd vennie a főosztálynak. Jelenleg olyan kötött pályán mozognak az erdészeti társaságok, hogy csak egyedi kormányengedéllyel indulhatnak a nyitott pályázatokon.

A Vadgazdálkodási Főosztályon annyi változás történt, hogy a tájegységi fővadászok – maradvány a minisztérium keretein belül – is az egységes főosztályon belül lesznek. A főosztályt *Ordasi Milán* soproni végzettségű vadgazdamérnök irányítja.

A Halgazdálkodási Főosztályon belül is volt portfolióbővítés. Végezetül hangsúlyozta, hogy számít a szakmai javaslatokra, kéri, hogy bármely ügyben bizalommal forduljanak hozzá. „Az ajtóm mindig nyitva áll” – tette hozzá.

Dr. Tornyos-László Petra főosztályvezető elmondta, hogy jogászként végzett, tíz éve dolgozik a közigazgatásban, jogalkotással és jogalkalmazással foglalkozott, 2015 óta dolgozik a tárcánál. Hangsúlyozta, hogy a főosztályon a jogalkotási munkát meg kell erősíteni. Elmondta, hogy nem lesz átfedés az Országos Erdőtanács és az említett tanácsadó grémium között. Ez utóbbi kifejezetten a jogalkotást fogja segíteni. A testületben – többek között – az OEE, a MEGOSZ és az erdészeti társaságok képviseltetik magukat.

Zétényi Zoltán

elnök, OEE Közönségkapcsolatok Szakosztály

Fotók: **Mőcsényi Miklós**

Nagy János helyettes államtitkár és Tornyos-László Petra főosztályvezető – Agrárminisztérium

emelt célja, hogy egységes szakmai irányítással, egységes tulajdonosi joggyakorlással történjen az állami erdőgazdálkodás.

Az erdőgazdasági társaságoknak a közjóléti fejlesztéseket folytatniuk kell, hiszen a társadalom felé nem a kitermelt fa mennyiségével mutathatjuk föl az ágazat jelentőségét, hanem az erdő által nyújtott egyéb szolgáltatásokkal, azok minél szélesebb körű megismertetésével – szögezte le az államtitkár.

Mindemellett természetesen nem tekinthetünk el a rendszer másik „lábától”, az erdőgazdálkodástól, ami az előbbi-